

HELSINGIN SEUDUN KESÄYLIOPISTOSÄÄTIÖ

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

Kesäyliopisto on aktiivinen kaupunkilaisia, asiantuntijoita, kansalaisia ja muita sivistystoimijoita yhdistävä avoin foorumi, joka tarjoaa monimuotoisia mahdollisuuksia oppimisen iloon ja inhimilliseen kasvuun elämän eri vaiheissa.

Toiminta-ajatus

Helsingin seudun kesäyliopisto on vapaan sivistystyön lain mukaisesti toimiva koulutuspalvelujen tuottaja, joka kustannustehokkaana organisaationa tarjoaa laadukasta koulutusta kilpailukykyisillä hinnoilla sekä mahdollisuuden jatkuvaan oppimiseen, ja siten edistää koulutuksellista tasa-arvoa pääkaupunkiseudulla. Toimintaa kehitetään vapaan sivistystyön lainsäädännön pohjalta. Kesäyliopiston tehtävänä alueellisena oppilaitoksena on tarjota avointa korkeakouluopetusta sekä vastata toiminta-alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin huomioiden myös korkeakoulutettu väestö.

Kesäyliopisto tarjoaa monimuotoisia ja laadukkaita opintoja. Verkostoitumalla aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti eri sivistysorganisaatioiden kanssa kesäyliopisto lisää koulutuspalveluiden saavutettavuutta, tasa-arvoa ja ajankohtaisuutta. Vuorovaikutuksellisuutta kehittämällä kesäyliopisto toimii entistä asiakaslähtöisemmin ja joustavammin. Kesäyliopisto-opinnot ylläpitävät ja kehittävät oppimiskykyä sekä kriittisen ajattelun taitoa, lisäävät työkykyä, yleistä vireystasoa ja elämänlaatua.

Yleistä

Helsingin seudun kesäyliopisto on opiskelijamäärältään Suomen suurimpia kesäyliopistoja, jonka toiminta on saaduissa asiakaspalautteissa arvioitu erinomaiseksi. Kesäyliopisto on kiinteä osa vapaan sivistystyön oppilaitosverkkoa ja Suomen avointa yliopistojärjestelmää. Se täydentää pääkaupunkiseudun muuta korkeakouluverkkoa, erityisesti tarjoten ”kolmannen lukukauden”. Kesäyliopisto tarjoaa sellaisen kattauksen opintoja, joita mikään muu yksittäinen toimija ei tarjoa.

Säätiössä sähköiset palvelut ovat osa työkaluttuuria. Kesäyliopiston asiakaspalvelu keskittyy yhä laajemmin ja monipuolisemmin sähköiseen palveluun. Verkkosivujen käytettävyyttä ja turvallisuutta parannetaan aktiivisella kotisivujen päivittämisellä ja opiskelijoiden palautejärjestelmällä. Sähköisen asioinnin lisäksi säilytetään mahdollisuus kasvokkain ja puhelimitse tapahtuvaan yhteydenpitoon sekä opintoneuvontaan sitä tarvitseville.

Koronavuodet ja Ukrainan sota ovat tuoneet taloudellisia kilpailutekijöitä, jotka näkyvät vuonna 2024 sekä kurssien kustannuksissa että niiden toteutuksissa. Tämä tarkoittaa myös kurssien päivittämistä ja uusintamista. Verkkokoulutus on kiristänyt koulutuspalveluiden välistä kilpailua koko Suomessa. Myös talouden taantuma ja ihmisten ostovoimallasku näkyvät koulutuspalveluiden kysynnän laskuna. Koronavuodet ovat laskeneet säätiön saamaa valtionosuutta noin 100 000 eurolla.

Tavoitteita vuoden 2024 toiminnalle

Tavoitteena on kehittää ja uudistaa kesäyliopiston toimintaa, lisätä kesäyliopiston tunnettavuutta ja laatua sekä luoda asiakkaille uusia mahdollisuuksia sähköisiin palveluihin, esimerkiksi verkkokurssien muodossa.

Vuoden 2024 teemana on laaja-alainen ja uusiutuva koulutustarjonta, jolla tavoitellaan myös uusia asiakasryhmiä. Taloudelliset epävarmuustekijät kasvattavat kilpailua koulutuskentällä, mihin säätiö vastaa aktiivisella kehittämistyöllä, jota vauhditetaan vuoden 2023 aikana organisaation sisäisellä kehittämisellä.

Kesäyliopisto tukee omalta osaltaan toiminta-alueensa ihmisiä työelämän muutoksissa, joita useat ovat elämässään viime aikoina joutuneet kohtaamaan. Kesäyliopisto tarjoaa koulutuksia, joilla voi päivittää omaa osaamista jatkuvan oppimisen periaatteiden mukaisesti tai suuntautua esimerkiksi yrittäjyyteen. Kesäyliopisto tuo esille tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa faktatietoa ja sen merkitystä nykymaailmassa. Opetustarjontaa tuotetaan yhä enemmän verkkovälitteisesti, mutta lähiopetus säilyy tarjonnassa.

Tavoitteita tukevat säätiön omat kehittämisalueet vuonna 2024:

Etä- ja verkko-opetuksen tarjontaa kasvatetaan ja sen laatua kehitetään koulutussuunnittelijoiden ja opettajien yhteistyöllä sekä koulutuksella, jota parannetaan toimenkuvien uusimisen myötä.

Koulutustarjonnan suunnittelu on jatkuva prosessi ja sen myötä on mahdollista tuottaa nopeasti myös uutta koulutustarjontaa sekä aktiivista koulutusvertailua. Yhteinen koulutussuunnittelu aloitetaan syyskuun alussa, ja siihen osallistuu koko henkilöstö.

Jatketaan vuonna 2022 käyttöön otettuja Me yhdessä -laatuamupäiviä, joiden aikana koko henkilöstö yhdessä pohtii ja kehittää laatua. Me yhdessä -aamupäiviä järjestetään noin viisi kertaa vuoden aikana. Sen lisäksi jatketaan vähintään kaksi kertaa vuodessa pidettäviä Me yhdessä -kehittämispäiviä. Kokonaisen kehittämisspävän aikana pohditaan kesäyliopiston toimintaa ja tulevaisuutta sekä iltapäivän aikana virkistäydytään yhdessä. Näiden toimintatapojen jatkaminen myös vuonna 2024 mahdollistaa kehittämis- ja laatutyön, esimerkiksi säätiön koulutustarjonnan, markkinoinnin ja toimintatapojen osalta.

Säätiön hallitus pitää 8.6.2023 kehittämissiltapäivän, jonka myötä luodaan uusia kehittämisideoita henkilöstön edelleen jalostettaviksi.

Markkinointi

Säätiön markkinointia kehitetään yhdessä koko henkilöstön kanssa. Markkinoinnissa etsitään jatkuvasti uusia välineitä ja kanavia oikeiden kohderyhmien tavoittamiseen. Pyritään aktiiviseen ja monipuoliseen digitaalisten markkinointikanavien hyödyntämiseen.

Markkinoinnin tavoitteena on kesäyliopiston tunnettuuden lisääminen ja uusien asiakkaiden tavoittaminen. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kursseja markkinoidaan aktiivisesti eri kanavia käyttäen kohderyhmät huomioon ottaen.

Kesäyliopiston omat verkkosivut parantavat/ mahdollistavat kesäyliopiston saavutettavuuden. Vuonna 2021 tehty visuaalisen ilmeen uudistus on nykyaikainen ja raikastaa kesäyliopiston brändiä. Kehitämme verkkosivuja jatkuvasti parantaaksemme asiakaskokemusta. Esimerkiksi vuonna 2022 lisäsimme kurssitarjonnan ilmoittautumissivuston lisäksi myös verkkosivuille. Muutoksella haetaan positiivista vaikutusta kurssien hakukonenäkyvyyteen.

Asiakaslähtöisellä kurssitarjonnalla ja uudella visuaalisella ilmeellä erotumme kilpailijoista.

Asiakaspalvelu

Helsingin seudun kesäyliopiston asiakaspalvelun tavoitteena on tuottaa joustavaa, yksilöllistä ja ystävällistä asiakaspalvelua ja neuvontaa. Asiakaspalvelua tarjotaan puhelimitse, sähköpostitse sekä henkilökohtaisesti asiakaspalvelupisteessä.

Tuemme ja ohjaamme opiskelijoita sekä opettajia etäkoulutuksiin liittyvissä asioissa. Asiakaspalvelun kanavia pyritään monipuolistamaan mm. verkkosivujen kautta tapahtuvalla yhteydenottomahdollisuudella. Asiakaspalvelua kehitetään aktiivisesti vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin.

Talous

Talouden perusta muodostuu opiskelijoiden maksamista kurssimaksuista, laskennallisesta opetustuntien perusteella määräytyvästä valtionosuudesta sekä säätiön jäsenkuntien toiminta-avustuksista. Opintomaksutuotot muodostavat jo yli puolet kaikista tuloista ja niiden merkitys kasvaa koko ajan. Oppilasmäärän lisääminen ja keskimääräisen ryhmäkoon kasvaminen ovatkin talouden toteuman kannalta ensiarvoisen tärkeitä.

Jäsenkuntien toiminta-avustus on kesäyliopiston toiminnalle merkittävä.

Etäopetuksen kasvanut määrä vähentää opetustilojen vuokratuloja ja siten parantaa opetuksen kustannustehokkuutta. Kurssihintoja ei vuodelle 2022 korotettu, koska kesäyliopiston pyrkimyksenä on tarjota mahdollisimman matala kynnys opintoihin osallistumiseen vaikeanakin aikana.

Lähtökohtaisesti toimintavuodelle 2024 tavoitellaan kasvua, johon tarvitaan kehittämistyöhön Helsingin kaupungin nykyistä suurempaa tukea, sillä valtionosuus on laskenut koronavuosien seurauksena. Uusien kurssien ja toimintatapojen kehittämiseen tarvitaan kehittämisrahaa, jota pienen säätiön on hankala saada.

Hankkeet

Kesäyliopisto osallistuu sopiviksi katsottuihin hankkeisiin, jotka tukevat toiminta-alueen kansalaisten jatkuvaa oppimista ja uusien tietojen ja taitojen opiskelua.

Henkilöstö

Kesäyliopiston vuotuisen ohjelman suunnittelusta, markkinoinnista ja toimeenpanosta vastaa 11 säätiön vakinaista työntekijää. Sen lisäksi palkataan 2 kurssiassistenttia asiakaspalvelutehtäviin kausityöntekijöiksi. Tässä kohden säätiö kantaa vastuuta kesätyöntekijöiden työllistämisestä. Säätiön kehittymisen myötä henkilöstöresurssien riittävyyttä ja työntekijöiden jaksamista on seurattava läpi vuoden.

Henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään täydennyskoulutuksella, jota tehdään myös yhdessä. Hallitus tukee henkilöstön jaksamista kannustuspalkkion avulla tai muilla toimin.

Kaikki noin 300 opettajaa ovat tilapäisiä tuntiopettajia. Opettajien työtä tukee koko säätiön henkilöstö. Lisäksi suunnitellaan täydennyskoulutustilaisuuksia ajankohtaisista teemoista.

Säätiön markkinointityötä ja osaamista keskitetään säätiön omaksi toiminnaksi, jolloin ostopalveluiden merkitys laskee.

Tilat

Toiminnassa pyritään varmistamaan, että kaikilla kursseilla on asianmukaiset opetustilat. Opetus sijoitetaan optimaalisesti, seudullisin liikennevälinein hyvin saavutettaviin kiinteistöihin. Tavoitteena on vähentää vuokrattavia opetustiloja jonkin verran akateemisten aineiden osalta siirtymällä aiempaa enemmän käyttämään etäopetusta. Etenkin taito- ja taideaineissa opetus tapahtuu pääosin lähiopetuksena vuokratiloissa.

Vuokratilojen osalta kesäyliopisto on neuvotellut edulliset vuokrahinnat useiden pääkaupunkiseudun oppilaitosten kanssa. Myös uusien vuokratilojen osalta pyritään neuvottelemaan mahdollisimman edullinen vaihtoehto.

Ohjelman laajuus ja sisältöalueet

Kesäyliopiston toiminnan tavoitteena on selkeä korkeakoulutasoisuus ja yleissivistyksen nostaminen. Kaikki opetustarjonta ei kuitenkaan ole korkeakoulujen tutkintovaatimusten mukaista, vaan avoimen sivistystyön periaatteen mukaisesti tarjotaan laajalle osallistujakunnalle myös muuta yleistä sivistystä lisäävää opetusta. Opetustarjontaa pyritään laajentamaan uusille alueille. Ohjelmassa huomioidaan korkeakoulutettu väestö, mutta kurssit suunnataan avoimina kaikille alueen asukkaille.

Opetusta tarjotaan seuraavilla ohjelmasektoreilla, mutta meillä on tarvittaessa valmius avata myös uusia ainealueita:

- kasvatusta ja opetusta
- taide ja liikunta
- talous, hallinto ja organisaatiot
- terveys ja sosiaaliala
- viestintä ja tekniikka
- yhteiskunta ja kulttuurintutkimus

- ympäristö ja luonnontieteet
- kielikurssit
- suomi toisena/vieraana kielenä
- abiturienttikurssit
- avoimet yleisötilaisuudet, joissa näkyvät ajankohtaiset aiheet ja koulutustarpeet
- tiedekasvatus ja ikääntyvän väestön tarpeet

Toimintavuoden 2024 tärkeimpänä tavoitteena on pyrkiä palauttamaan opetustuntien määrä edellisten vuosien tasolle noin 19 000 tuntiin, jotta perusrahoitus pystyttäisiin varmistamaan myös tulevien vuosien osalta. Tavoitteeseen on vielä matkaa.

Tarjottavien kurssien määrä pidetään aikaisempien vuosien tasolla noin 700 kurssia ja niille pyritään saamaan yhteensä noin 7 000 opiskelijaa (netto).

Opetusta pyritään laajentamaan myös ajallisesti jatkuvalla suunnittelulla. Pääkautena säilyy edelleen vahvasti kesä, jota kevään opetustarjonta valmistele ja syksy puolestaan täydentää. Opiskelijoiden toiveita kuunnellaan herkällä korvalla jatkuvasti ja niihin ollaan valmiita reagoimaan nopeasti.

Ohjelmansuunnittelussa ylläpidetään yhteistyötä myös muiden pääkaupunkiseudun vapaan sivistystyön oppilaitosten ja avoimien yliopistojen kanssa, jotta tarjonnan mahdolliselta päällekkäisyydeltä vältyttäisiin. Ohjelmasuunnittelussa varaudutaan tekemään nykyistä enemmän yhteistyötä myös muiden suomalaisten yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.

1. Avoin korkeakouluopetus pääkaupunkiseudun korkeakouluverkoston kanssa

Avoin yliopistollinen opetus

Kesäyliopiston tarjoamasta avoimesta yliopisto-opetuksesta valtaosa on Helsingin yliopiston vahvistamaa opetusta. Tarjonnassa on erityisesti Kielikeskuksen opetussuunnitelman mukaisia kielikursseja, humanistisesta tiedekunnasta kieliaineita sekä muinaisten kulttuurien ja arkeologian opetusta, ja historia- sekä yhteiskunnallisia aineita sekä humanistisesta että valtiotieteellisestä tiedekunnasta.

Kurssisuunnittelussa jatketaan yhteistyötä yliopiston laitosten kanssa. Tavoitteena on kehittää entistäkin hedelmällisempi ja kokovuotinen yhteistyö, jossa opetusta suunnittelemalla kyetään lisäämään tarjontaa sekä palvelemaan opiskelijoita tehokkaammin. Selvitetään myös mahdollisuuksia ottaa ohjelmatarjontaan niitä aineita, joista yliopistot ovat mahdollisesti luopumassa.

Myös osalla taideaineista on yliopistollinen korvaavuus. Laajaa yhteistyötä Taideyliopiston kanssa jatketaan.

2. Yhteistyö muun Suomen yliopistojen kanssa

Vaikka pääkaupunkiseudun yliopistollinen koulutus on laajaa, on seudun ulkopuolisissa yliopistoissa useita sellaisia opintokokonaisuuksia ja yksittäisiä kursseja, joita ei pääkaupunkiseudun oppilaitoksissa ole kuntalaisten saatavilla. Tällaisia opintoja kesäyliopisto järjestää yhteistyössä yliopistojen kanssa. Näitä voivat Helsingin seudun osanottajat käyttää yhtäältä ammatillisena täydennyskoulutuksena, mihin ne hyvin soveltuvat sisällöllisesti, ja toisaalta opiskelijat voivat täydentää niillä sivuaineina tutkinto-opiskeluaan ja siten lisätä työmarkkinakelpoisuuttaan. Tämä lisää myös tasa-arvoa opiskelumahdollisuuksissa. Samalla ohjelmaa uudistetaan kysynnän mukaisesti.

3. Avoin ammattikorkeakouluopetus

Avointa ammattikorkeakouluopetusta suunnitellaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun oppilaitosten kanssa. Yhteistyön perustaksi pyritään laatimaan kirjalliset sopimukset, jotta molemmat toimijat tiedostavat omat tehtävänsä ja vastuualueensa. Tässä kohden säätiön tarjonta laskee edelleen, koska ammattikorkeakoulut tuottavat itse ilmaista tarjontaa.

4. Kielten opetus

Vieraiden kielten opetuksessa pyritään edelleen n. 25 vieraan kielen tarjontaan alkeistasolta yliopistolliselle tasolle. Kielten opetuksessa pyritään tarjoamaan uutuuksia ja vastaamaan opiskelijoilta tulleisiin toiveisiin. Edelleen pyritään siihen, että noin puolella kielikursseista on yliopistollinen korvaavuus.

1. Suomi toisena/vieraana kielenä

S2-kielen tarjonta tukee merkittäväällä tavalla pääkaupunkiseudun työperäistä maahanmuuttoa tarjoamalla hyvän mahdollisuuden riittävän kielitaidon hankkimiseen myös akateemisen yleissivistyksen omaaville maahanmuuttajille. Kohderyhmänä ovatkin erityisesti koulutetut maahanmuuttajat. Kurssit säilytetään hyvin intensiivisinä. Ne edellyttävät opiskelijalta myös runsaasti omatoimista opiskelua.

Kurssitarjonnan rakennetta pyritään uudistamaan siten, että kesäyliopisto kykenee vastaamaan kysyntään. Verkkokurssien tarjontaa pyritään yhä lisäämään ja kehittämään sisällöllisesti yhteistyössä opettajien kanssa.

2. Täydennyskoulutus

Kesäyliopisto keskittyy korkeatasoiseen täydennyskoulutukseen, jota suunnataan erityisesti koulutetuille ryhmille. Edellisvuoden kokemukset hyödynnetään. Ohjelmasektorissa tarjotaan kursseja, joilla tuotetaan yksilöllistä ja yhteisöllistä hyvinvointia, lisätään työssä jaksamista sekä tehostetaan ammatillista pätevyitymistä. Yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa jatketaan. Näin pyritään hyödyntämään mm. opetustiloja ja organisaatioiden omaa markkinointia.